

WIADOMOŚCI MAZURSKIE

Nr. 32.

13-14 października 1945 r.

Rok I.

Młodzież stoi na strazy granic Polski nad Odra

Reka sprawiedliwości

Trybunały sprawiedliwości wszystkich państw świata zajęte są w tej chwili wymierzaniem kary sprawcom wojny i ich współpracownikom. Sprawcami wojny są Niemcy, Japonia i Włochy faszystowskie. Wspólnikami ich są przywódcy tych państw, które w okresie wojny wyprowadziły się za zbrodniczym faszyzmem. Wojna wywołana przez faszyzm, pograżyła wszystkie bez mała narody w morzu krwi i odmetach zniszczenia. W imię wojennej ideologii nazistowskiej, z nienasyconej żądzy panowania nad światem, Niemcy w ciągu wielu lat przygotowały olbrzymi potencjał wojenny, którego celem był nie tylko podbój militarny świata, lecz również wyniszczenie całych społeczeństw ludzkich po to, aby dla mieszkańca dorzecza Renu stworzyć obszerny „lebensraum“. Niemcy odarły ostatecznie walkę zbrojną ze wszelkiego pierwiastka rycerskiego, wprowadzając do arsenału sposobów zabijania wroga czynnik masowego morderstwa, któremu nadali pozory eksperymentu naukowego. Naród niemiecki uznał celowość takiego środka wojowania i nie przeciwstawił się temu. Obozy śmierci, komory gazowe i krematoria były częścią składową tej maszyny, która niosła zagładę światu. Dlatego dozorca obozowy i pałac w krematorium ponoszą winę za dokonane zbrodnie narówni z tymi, w których głowach rozdziły się szatańskie pomysły. Zbrodnie nie mogą ujsć bezkarnie. Nie chodzi o zemstę na pokonanym wrogu, chodzi o wyeliminowanie ze społeczeństwa ludzkiego twórców i realizatorów krwawej ideologii.

Międzynarodowy Trybunał dla badania zbrodni niemieckich w Londynie gromadzi olbrzymi materiał obciążający przeciw głównym sprawcom wojny. Niezależnie od tego, wszystkie państwa we własnym zakresie wymierzają zasłużoną karę własnym zdrajcom, którzy przez współpracę ułatwili Niemcom pochód przez Europę. Francja nie zawahała się usunąć ze swojej społeczności byłego marszałka Petaina, dając tym wyrokiem wyraz zwycięstwa pierwiastka szlachetnego w narodzie nad podłością, zdradą i zbrodnią. Muszą zejść ze świata Quislingi i Lavale, którzy byli przedłużeniem zbrodniczych rąk Hitlera. Polska ma szczególnie ważne powody, aby bez miłosierdzia karać swoich zdrajców. Gdyby nie ich usłużna pomoc, niemiecki aparat katowski nie zdołałby w tak krótkim czasie wytepić najwartościowszego elementu w narodzie. Zdrowy instynkt narodu polskiego wykrywa ciągle jeszcze sprzedawczyków i sługusów Hitlera, jacy wśród nas jeszcze się kręcą. Rzeczą organów sprawiedliwości jest pozbycie się raz na zawsze bakcyliów faszyzmu, tego oczekuje społeczeństwo polskie, które walczyło, umierało, cierpiało ale nie ugięło się. (zp)

Ze świata (Polpress)

New-York. W St. Zjednoczonych utworzona została Polsko-Amerykańska Rada Demokratyczna, której celem jest przyjsie z pomocą Polsce. Wchodzi do niej znane nazwiska z Polonii Amerykańskiej, jak Stanley Nowak, Wincenty Klein i Antoni Karczmarczyk.

Londyn. W Londynie odbywa się obecnie kon-

ferencja narodów kolonialnych. Po licznych przemówieniach i dekretych wysunięto postulaty niepodległości Indii, Indochin, Ceylonu i Burmy.

Paryż. W Londynie podpisany został układ francusko-angielski w sprawie Indochin.

Z kraju (Polpress)

Warszawa. Prezydium Rady Ministrów uchwaliło dekret o przymusowym poborze do pracy.

Warszawa. W komisji likwidacyjnej A. K. zgłosilo się do 10 bm. 9450 oficerów, podoficerów i żołnierzy.

Z życia Okregu.

Z dniem 14 października br. administrację diecezji Warmijskiej obejmie ks. dr. Teodor Bensch. Jest to pierwszy polski kierownik tej diecezji od czasów Ignacego Krasickiego, ostatniego biskupa warmijskiego. Ks. dr. Teodor Bensch, ur. 13. III. 1903 r. w Buku pow. Grodzisk w Wielkopolsce, odbył studia gimnazjalne w Grodzisku, Poznaniu i Lesznie, pracując równocześnie w tajnych kółkach walki o niepodległość. Następnie studiował prawo na Uniwersytecie Poznańskim, po uzyskaniu zaś stopnia magistra praw, wstąpił do seminarium duchownego w Poznaniu, studiując przez 5 lat filozofię i teologię. Po otrzymaniu święceń kapłańskich przez 3 lata studiował prawo kanoniczne na Uniwersytecie Lubelskim, gdzie uzyskał stopień naukowy doktora. Po jednorocznym pobycie w Rzymie objął katedrę Uniwersytetu Lubelskiego. Niedługo po wybuchu wojny aresztowany przez Niemców i zesłany do obozu koncentracyjnego, wydostał się na wolność, udał się na teren b. Gubernii i poświęcił się pracy duszpasterskiej i tajnemu nauczaniu, wykładając m. in. w zakonspirowanym Uniwersytecie Ziemi Zachodnich w Warszawie. Po uwolnieniu Lublina przez Wojska Radzieckie ks. dr. Teodor Bensch wrócił na katedrę profesorską, skąd został powołany na obecne stanowisko. (pz)

Instytut Mazurski urządza inauguracyjne posiedzenie dnia 17 października br., o godz. 17-ej, w sali Kopernika na Zamku w Olsztynie. Odczyt na temat „Idealy kultury na tle współczesnych przemian społecznych” wygłosi ob. dr. Bohdan Suchodolski, profesor Uniwersytetu Warszawskiego. Imienne zaproszenia otrzymać można w dniu odczytu od godz. 10 do 12 w lokalu Instytutu Mazurskiego, ul. Emilii Plater 4. (g)

W sobotę, 13.X., i w niedzielę, 14.X., w Teatrze Miejskim w Olsztynie wystąpi Maria Drewniakówna, młoda, utalentowana śpiewaczka, i znany balet Anny Bekker. (g)

Orientacja w Olsztynie jest do tej pory bardzo utrudniona z braku polskiego planu miasta. W labiryncie spalonych ulic i uliczek nie orientuje się nie tylko repatriant i osadnik, ale i stali mieszkańcy miasta. Zainicjowana przed 2-ma miesiącami sprawa wydania polskiego planu m. Olsztyna ugrzęzła w mrokach magistratu. Zanim sprawa wydrukowania planu

miasta dojrzeje do realizacji, palącą kwestią jest wystawienie w kilku punktach, jak: przy stacji kolejowej, poczcie, ratuszu i Komendzie Milicji Obywatelskiej orientacyjnego planu. (zp)

Spółdzielnia Wydawnicza «Książka» podaje do publicznej wiadomości, że otrzymała drugi transport książek polskich, elementarze, oraz przybory szkolne i kancelaryjne. Z braku odpowiedniego pomieszczenia Spółdzielnia Wydawnicza «Książka» przyjmuje zamówienia na powyższe artykuły w lokalu Polskiej Agencji prasowej «Polpress», gmach Urzędu Pełnomocnika Rządu R. P., pokój nr. 10, w godz. od 10 do 12-ej.

Sprawa organizacji Akademii Służby Publicznej w Olsztynie jest przedmiotem rozważań w Ministerstwie Oświaty. Istnieją przesłanki, które pozwalają nam przypuszczać, że sprawa ta znajdzie szczęśliwe rozwiązanie. Otwarcie uczelni nastąpi prawdopodobnie w połowie października wzgl. z początkiem listopada br. Do obecnej chwili zgłosiło się ponad 100 kandydatów. Zapisy przyjmuje się nadal w biurze Polskiego Związku Zachodniego, ul. M. Stalina 32. (ki)

W Olsztynie został utworzony Wojewódzki Związek Ogrodniczy. Lokal Związku mieści się w domu przy ul. M. Stalina 31. (ki)

W trakcie organizacji jest rozpoczęcie na wielką skalę akcji splawu drzewa i budulca kanałami do Pisy, dalej do Narwi i do Wisły. Ogromne ilości przygotowanego drewna oczekują rozpoczęcia akcji przed nastaniem mrozów. (ki)

Ukazał się w sprzedaży 10-ty numer tygodnika «Polska Zachodnia». Tygodnik jest organem Polskiego Związku Zachodniego, ciekawie redagowanym i najtańszym pismem w Polsce. «Polska Zachodnia» jest do nabycia w biurze Polskiego Związku Zachodniego, ul. M. Stalina 32. (ki)

Olsztyn jest miastem, gdzie życie codzienne zostało prawie unormowane. Jest jednym z pierwszych miast na ziemiach odzyskanych, które poszczycić się może poważnymi sukcesami. Na unormowanie życia wewnętrznego decydujący wpływ miała szybka akcja osiedleńcza, jak również umiejscowienie organizacji. Miasto było i jest punktem etapowym, z którego rozchodziły i rozchodzą się nadal rzesze repatriantów i osadników po całym terenie województwa. Nic też dziwnego, że zmontowany aparat musi być precyzyjny, by sprostać ogromowi zadań. Zdarzają się jeszcze pewne minusy, które powinny być bezwzględnie likwidowane. Wielkim błędem, popełnionym przez czynniki miejskie, jest fakt, że nie przystąpiono z chwilą objęcia władzy do spisu wszystkich mieszkań i wykonania kartoteki, razerując odpowiednią ilość domów i mieszkań dla mających jeszcze powstać instytucji i urzędów. Skutki dziś są takie, że niektóre mieszkania przydzielane są dwukrotnie oraz, że niektóre instytucje nie znajdują wogóle pomieszczeń wzgl. otrzymują pomieszczenia nieodpowiednie, jak np. Sąd Apelacyjny, Okręgowy i Grodzki. Błąd ten spowodował również, że Wydział Kwaterekowy, w podwózi podań o przydział mieszkań, nie wie, czy i jakimi jeszcze wolnymi mieszkaniami dysponuje. Również wydawanie uprawnień na prowadzenie placówek handlowych należy poddać ostrej krytyce. Niema ulicy, nawet uliczki, gdzieby nie było kilku restauracji, pasztecziarni czy innych «bimbrowni». Roi się wprost w Olsztynie od tego rodzaju «placówek handlowych». Znany wypadek, że kupiec-

fachowiec chciał w Olsztynie otworzyć duży sklep blawatów i materiałów włókienniczych. Odjechał z niczym, bo nie było wolnego lokalu... W trosce o rozwój miasta należy sprawę wydawania uprawnień na prowadzenie placówek handlowych poddać rewizji. Walkę z pijaństwem należy zacząć od likwidacji nadmiaru istniejących barów. Sprawa oświetlenia ulic miasta, poruszana przez nas kilkakrotnie, jak i przez prasę warszawską, nie posunęła się ani na krok naprzód. Od zmierzchu «egipskie ciemności» zalegają miasto nadal. Biorąc pod uwagę osiągnięte wyniki, które zasłaniają powyższe niedomagania, w konkluzji należy stwierdzić, że usunięcie wszystkich usterek i wzmocnienie kontroli nad wszystkimi odcinkami pracy jest konieczne i przyczynić się może do zupełnej normalizacji życia codziennego i rozwoju miasta. (ki)

W dniu 7. X. b. r. nastąpiło uroczyste otwarcie Klubu Towarzyskiego. Duża frekwencja członków i gości świadczy o tym, że podobna placówka kulturalna była dla mieszkańców Olsztyna bardzo potrzebna. Klub ma na celu stworzenie odpowiednich warunków dla wspólnej wymiany myśli, spędzenie w miłej atmosferze czasu wolnego od zajęć zawodowych. W klubie są uruchomione następujące sekcje: dyskusyjna, bridgeowa, rozrywkowa, krajoznawcza, czytelnia, chór, kółko dramatyczne. Ponadto jest zainstalowane radio. Ciepłe i przytulnie urządzone pokoje, bogato zaopatrzona czytelnia, smaczny i tani bufet są do dyspozycji gości i członków. Klub codziennie otwarty od godz. 16 – 23-ej. Sekretariat Klubu czynny codziennie od godz. 17 – 19-ej w lokalu Klubu, przy ulicy Pionierów 1. W soboty i niedziele będą urządzone wieczory taneczne. Już w najbliższą sobotę dnia 13. bm. i w niedzielę 14. bm. odbędzie się zabawy taneczne. Początek o godz. 17-ej. Do tańca przygrywa orkiestra jazzowa. Równocześnie w sobotę o godz. 17-ej Sekcja dyskusyjna zaprasza na zebranie dyskusyjne. Referat wygłosi ob. Zdzisław Amster, wiceprezes sądu na temat „Poszanowanie prawa w Okręgu Mazurskim“ Tygodniową kronikę polityczną będzie prowadził ob. Dura.

W związku z notatką, zamieszczoną w Nr. 29 „Wiadomości Mazurskich“, że dotychczas nie zostały usunięte napisy niemieckie w kościołach w Olsztynie wyjaśniamy, że nie dotyczy to wszystkich kościołów, bo np. dzięki inicjatywie księdza proboszcza parafii św. Józefa, kościół przy ul. Jagiellońskiej 53 został całkowicie odniemczony zarówno pod względem malarskim jak i zlikwidowaniem wszystkich napisów niemieckich. (g)

Wydział Odbudowy ogłasza przetarg na: 1) na remont Szkoły Powszechnej Nr. 1 przy ul. Mozarta 2) na remont gmachu Szkoły Powszechnej Nr. 2 przy ul. Kościuszki. Słabe kosztorysy za opłatą otrzymać można w Wydziale Odbudowy. Oferty składać do dnia 18 b. m. do godz. 10-ej. Otwarcie ofert w dniu 18 b. m. o godz. 11-ej.

Firma „PIONIER“
Olsztyn, ul. 1 Maja 6 (naprzeciw województwa)
Kosmetyki, galanteria, papier, nici, igły,
mydło, baterie, woda kolońska, żyłki.

Cukierki, herbatniki, słodycze, towary kolonialne
wysła natychmiast za pobraniem pocztowym

HURTOWNIA JERZY WILK
KOLONIALNA
Warszawa, Złota 38 – 41